

Hà Nội, ngày 15 tháng 8 năm 2023

Số: NNHM-04/BTBO/TTCN

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN MÙA
(Từ tháng 8/2023 đến tháng 10/2023)**

1. Tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp trong 2 tháng qua

Trong tháng 6/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 68-78%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 647-689°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 103-107mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 15-132mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 34-36°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 25-28°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 0,5-1,0°C. Tổng lượng mưa tại tỉnh Thanh Hóa thấp hơn so với TBNN cùng thời kỳ từ 20-80%; các nơi khác phổ biến thấp hơn từ 20-50%.

Trong tháng 7/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 68-75%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 657-690°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 101-103mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 8-243mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 35-36°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-28°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-2,0°C. Tổng lượng mưa tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến thấp hơn so với TBNN từ 20-50%; riêng tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình và Thừa Thiên Huế thấp hơn từ 60-80%.

Trong tháng 6/2023, khu vực đã xuất hiện 02 đợt nắng nóng và nắng nóng gay gắt diện rộng, cụ thể các đợt từ ngày 01-04/6, 10-23/6; xuất hiện 03 đợt mưa diện rộng từ ngày 08-09/6, 13-15/6, 23-26/6. Trong tháng 7/2023, đã xuất hiện 01 đợt nắng nóng kéo dài từ ngày 01-17/7, nắng nóng chỉ tạm suy giảm về diện và cường độ trong 1-2 ngày sau đó lại tăng trở lại và duy trì trong hầu hết thời gian kể trên. Ngoài ra, tại khu vực Bắc Trung Bộ còn xuất hiện 01 đợt nắng

nóng từ ngày 26-28/7; trong các đợt nắng nóng, nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày phổ biến đạt mức 35-37°C, có nơi trên 38°C, một số nơi đã quan trắc được giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt giá trị lịch sử (GTLS) cùng thời kỳ. Trong tháng 7/2023, đã xuất hiện nhiều đợt mưa diện rộng, trong đó đáng chú ý là đợt mưa từ ngày 18-21/7 do ảnh hưởng của hoàn lưu bão số 1 đã gây ra mưa, mưa vừa, có nơi mưa to trên khu vực (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp trong 02 tháng qua

Yếu tố	Thời gian	
	Tháng 6/2023	Tháng 7/2023
Độ ẩm không khí (%)	68-78	68-75
Nhiệt độ tối cao (°C)	34-36	35-36
Nhiệt độ tối thấp (°C)	25-28	26-28
Tích ôn hữu hiệu (°C)	647-689	657-690
Mưa hữu hiệu (mm)	15-132	8-243
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	103-107	101-103

Trong 2 tháng qua, lúa Đông Xuân ở trong các giai đoạn chín – thu hoạch; Lúa Hè Thu trong nhiều giai đoạn phát triển từ xuống giống – cấy – bén rễ hồi xanh – đẻ nhánh – làm đòng – trổ bông. Trong tháng 6, khu vực đã xảy ra 2 đợt nắng nóng và nắng nóng gay gắt trên diện rộng từ ngày 01-04/6 và từ ngày 10-23/6. Nắng nóng đồng thời có mưa không đáng kể đã giúp cho cây lúa Đông Xuân chín đều đồng thời công tác thu hoạch các diện tích lúa Đông Xuân đã chín diễn ra thuận lợi. Tuy nhiên, đối với các diện tích lúa Hè Thu, trong điều kiện thời tiết nắng nóng và ít mưa, nhiều diện tích lúa đã bị thiếu nước. Bên cạnh nắng nóng, trong tháng 6 đã xuất hiện 3 đợt mưa dông diện rộng vào các ngày: 08-09/6, 13-15/6, 23-26/6, đáng chú ý là đợt mưa dông từ ngày 08-09/6 và 13-15/6 cục bộ có nơi đã xảy ra mưa to, rất to gây khó khăn cho công tác thu hoạch các diện tích lúa Đông Xuân đã chín, đồng thời, gây ngập úng cho một số diện tích lúa Hè Thu mới cấy; đợt mưa dông từ ngày 23-26/6, cây lúa đang chịu ảnh hưởng của nắng nóng và khô hạn đã được bổ sung nước kịp thời, giúp cây lúa phục hồi nhanh chóng. Trong tháng 7, khu vực xảy ra nắng nóng trong ngày khiến cho cây lúa gặp tình trạng khô hạn, thiếu nước trầm trọng gây ảnh hưởng lớn đến quá trình sinh trưởng và phát triển của cây lúa; bên cạnh nắng nóng, trong tháng 7 cũng xuất hiện nhiều đợt mưa diện rộng, đặc biệt là đợt mưa từ ngày 18-21/7 do ảnh hưởng của hoàn lưu bão số 1 đã gây ra mưa, mưa vừa, có

nơi mưa to trên khu vực đã kịp thời bổ sung nước cho cây lúa sau những ngày nắng hạn, tuy nhiên, mưa to đã khiến cho quá trình trổ bông – thụ phấn trên cây lúa diễn ra không thuận lợi, từ đó làm ảnh hưởng đến năng suất và sản lượng lúa khi thu hoạch. Trong 2 tháng qua, điều kiện thời tiết của khu vực có nắng nóng đan xen với những đợt mưa dông đã tạo điều kiện cho nhiều đối tượng sâu bệnh hại phát triển và gây hại cho cây lúa, trong đó đáng chú ý là sâu cuốn lá nhỏ, rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh đạo ôn cổ lá, cổ bông, bệnh vàng lá vi khuẩn...

Cây ngô trong tháng 6-7 ở các giai đoạn cây con – phát triển thân lá – trổ cờ - phun râu. Trong tháng 6/2023, trên khu vực đã xuất hiện 2 đợt nắng nóng và nắng nóng gay gắt diện rộng (ngày 01-04/6 và 10-23/6) đã gây ra tình trạng thiếu nước cho nhiều diện tích ngô trong khu vực, khiến cho cây ngô bị héo rũ, sinh trưởng và phát triển kém, một số ít diện tích ngô bị chết hoàn toàn. Đan xen với các đợt nắng nóng, trong tháng 6 đã xảy ra 3 đợt mưa diện rộng (vào các ngày: 08-09/6, 13-15/6, 23-26/6) đã kịp thời bổ sung nguồn nước cho cây ngô sau những ngày nắng hạn. Trong tháng 7/2023, đã xuất hiện 1 đợt nắng nóng kéo dài từ ngày 01-17/7, nắng nóng chỉ tạm suy giảm về diện và cường độ trong 1-2 ngày sau đó lại tăng trở lại và duy trì trong hầu hết thời gian kể trên, ngoài ra tại khu vực Bắc Trung Bộ còn xuất hiện một đợt nắng nóng từ ngày 26-28/7. Do ảnh hưởng của nắng nóng kéo dài, nhiều diện tích ngô trong khu vực đã rơi vào tình trạng thiếu nước khiến cho cây ngô sinh trưởng và phát triển kém (đặc biệt là các diện tích ngô trong giai đoạn trổ cờ - phun râu). Cũng trong tháng 7, từ ngày 18-21/7 đã xảy ra một đợt mưa, mưa vừa, có nơi mưa to trên khu vực do ảnh hưởng của hoàn lưu bão số 1 đã kịp thời bổ sung nước cho cây ngô, tuy nhiên, mưa to đã gây ảnh hưởng đến các diện tích ngô đang trong giai đoạn trổ cờ - thụ phấn. Các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây ngô trong 2 tháng qua: sâu keo mùa thu, rệp hại cờ, bệnh đốm lá, bệnh khô vằn...

2. Dự báo (từ tháng 8/2023 đến tháng 10/2023)

Trong 03 tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 29-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 20-27°C; tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng 8 dao động trong khoảng 600-612°C; trong tháng 9 dao động trong khoảng 552-584°C; trong tháng 10 dao động trong khoảng 488-503°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng 8 dao động trong khoảng 28-117mm; trong tháng 9 dao động trong khoảng 29-203mm, trong tháng 10 dao động trong khoảng 32-240mm.

Độ ẩm không khí 03 tháng tới dao động trong khoảng 71-86%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 76-104mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 73% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa dự báo cao hơn so với nhu cầu của cây trồng khoảng 100%.

Nhiệt độ trung bình từ tháng 8-10/2023, phổ biến cao hơn TBNN khoảng 0,5°C. Tổng lượng mưa trong tháng 8/2023 cao hơn TBNN khoảng 5-20%; Tháng 9/2023 ở mức xấp xỉ TBNN; tháng 10/2023 thấp hơn TBNN từ 10-25%. Nắng nóng tiếp tục xảy ra tại khu vực Bắc Trung Bộ trong tháng 8/2023 với số ngày nắng nóng cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; tháng 9, nắng nóng còn có khả năng xảy ra ở Bắc Trung Bộ với cường độ giảm dần so với tháng 8. Từ cuối tháng 7 đến tháng 10/2023, trên biển Đông có khả năng xuất hiện khoảng 6-8 cơn bão/ATNĐ, trong đó có khoảng 2-4 cơn bão/ATNĐ ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền nước ta; đề phòng những cơn bão có diễn biến phức tạp cả về quỹ đạo cũng như cường độ. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian		
	Tháng 8/2023	Tháng 9/2023	Tháng 10/2023
Độ ẩm không khí (%)	76-86	76-82	71-80
Nhiệt độ tối cao (°C)	32-33	32-33	29-30
Nhiệt độ tối thấp (°C)	26-27	22-25	20-22
Tích ôn hữu hiệu (°C)	600-612	552-584	488-503
Mưa hữu hiệu (mm)	28-117	29-203	32-240
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	101-104	92-96	76-82
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-73 ÷ 9%	-69 ÷ 100%	-60 ÷ 100%

Trong thời gian tới, Lúa Hè Thu vào giai đoạn trổ bông – chắc xanh – chín sữa – chín sấp – thu hoạch. Trong tháng 8, nắng nóng tiếp tục xảy ra tại khu vực Bắc Trung Bộ với số ngày nắng nóng cao hơn so với TBNN cùng thời kỳ; sang tháng 9, nắng nóng còn có khả năng xảy ra ở Bắc Trung Bộ với cường độ giảm dần so với tháng 8. Nắng nóng sẽ giúp cho các diện tích lúa chín đều, đồng thời giúp cho công tác thu hoạch các diện tích lúa đã chín diễn ra được thuận lợi,

do đó, người dân cần tranh thủ những ngày thời tiết tạnh ráo để tập trung thu hoạch các diện tích lúa đã chín nhằm tránh thiệt hại do điều kiện thời tiết bất lợi gây ra. Dự báo thời gian tới, trên toàn khu vực có mưa không đồng đều, nhiều nơi ít mưa khiến cho nhu cầu nước cho cây lúa không được đảm bảo (đặc biệt là trong tháng 8), thiếu hụt có thể lên đến 73% so với nhu cầu, nên người dân cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây lúa (nhất là các diện tích lúa đang trong giai đoạn trổ bông – chín sữa) nhằm đảm bảo duy trì mực nước trong ruộng khoảng 5cm; đối với các diện tích lúa chuyển sang giai đoạn chín sấp – chuẩn bị cho thu hoạch, cần rút cạn nước trên mặt ruộng trước khi thu hoạch 7-10 ngày để giúp công tác thu hoạch lúa diễn ra dễ dàng hơn. Ngược lại, tại những vùng có mưa nhiều, nhu cầu nước cho cây lúa cơ bản được đảm bảo, một số nơi lượng mưa dự báo trong thời gian tới có thể cao hơn so với nhu cầu có thể lên đến 100%, do đó, người dân cần chủ động có các biện pháp nhằm thoát nước kịp thời cho ruộng lúa khi có mưa to, mưa kéo dài, chỉ giữ mực nước trong ruộng phù hợp với nhu cầu của từng giai đoạn sinh trưởng nhằm giúp cho cây lúa phát triển khỏe mạnh và hạn chế sâu bệnh hại gia tăng trên cây lúa. Trong thời gian tới, thời tiết của khu vực có nắng – mưa đan xen, cần chú ý một số đối tượng sâu bệnh hại trên cây lúa như bệnh đạo ôn cổ bông, đạo ôn cổ gié, bệnh đốm nâu, bệnh khô vằn, sâu cuốn lá nhỏ, sâu đục thân 2 chấm, rầy các loại...

Cây ngô Hè Thu trong thời gian tới ở các giai đoạn phát triển bắp – thu hoạch. Trong thời kỳ từ tháng 8-10, trên khu vực Bắc Trung Bộ có mưa không đồng đều, nhiều nơi nắng nóng, mưa không đáng kể sẽ giúp cho công tác thu hoạch – dọn dẹp vệ sinh đồng ruộng sau thu hoạch các diện tích ngô đã đạt thành phẩm diễn ra thuận lợi. Tuy nhiên, điều kiện thời tiết nắng nóng và có mưa không đáng kể sẽ khiến cho nhu cầu nước cho cây ngô đang trong giai đoạn phát triển bắp không được đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 73% so với nhu cầu), người dân cần tưới thêm nước bổ sung cho ngô để đảm bảo độ ẩm cần thiết giúp cho cây ngô phát triển khỏe mạnh. Tại những vùng được dự báo có lượng mưa cao hơn so với nhu cầu của cây trồng có thể lên đến 100%, người dân cần chú ý tiêu thoát nước cho cây ngô để tránh tình trạng ngập úng gây hại bộ rễ của

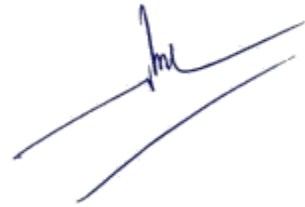
cây. Sâu keo mùa thu, sâu đục thân, sâu đục bắp, bệnh đốm lá, bệnh khô vằn... là một số đối tượng có khả năng gây hại trên cây ngô trong thời gian tới.

Từ cuối tháng 7 đến tháng 10/2023, trên biển Đông có khả năng xuất hiện khoảng 6-8 cơn bão/ATNĐ, trong đó có khoảng 2-4 cơn bão/ATNĐ ảnh hưởng trực tiếp đến đất liền. Để hạn chế tối đa thiệt hại do bão/ATNĐ gây ra, người dân cần theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết để chủ động có các biện pháp ứng phó kịp thời.

Tin phát ngày: 15/8/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 15/10/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng